

دستورالعمل اجرایی فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت (داخل/خارج کشور)

دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

مقدمه

این دستورالعمل اجرایی، با استناد به شیوه نامه اجرایی فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت در داخل و خارج از کشور (شماره ۴/۱۰۹۲۷۵ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۷) تهیه شده است. دانشگاه می تواند طبق این شیوه نامه تعداد مشخصی از متقاضیان واجد شرایط خود را انتخاب و به فرصت مطالعاتی داخل یا خارج از کشور اعزام کند. سهمیه دانشگاه همه ساله بر اساس نیازمندی کشور و منابع موجود، طبق مصوبات شورای مرکزی بورس تعیین و از سوی اداره کل بورس به دانشگاه ها ابلاغ می شود.

ماده ۱: شرایط متقاضی

۱) دانشجوی تمام وقت دوره های روزانه حضوری دانشگاه یا بورسیه دانشگاه و موسسات آموزش عالی و دستگاه های اجرایی باشد.
 تبصره ۱: به دانشجویان واجد شرایط شاغل به تحصیل در دوره دکتری نوبت دوم (شبانه) در صورت اخذ ویزا، تسهیلات ارزی با تقبل هزینه توسط دانشجو تعلق می گیرد.

۲) متقاضی، آزمون جامع خود را با موفقیت گذرانده و طرح پیشنهادی رساله دکتری وی نیز تصویب نهایی شده باشد.

۳) متقاضی بایستی پذیرش مرتبط با موضوع رساله دکتری خود را در زمینه ای هم راستا با موضوع رساله دکتری خود از یک دانشگاه/موسسه معتبر مورد تایید وزارت (دانشگاه های گروه الف (ممتاز) و گروه ب (خوب) یا موسسات وابسته به آن (قابل مشاهده در پایگاه اطلاع رسانی اداره کل دانش آموختگان) پس از تایید استاد راهنما و گروه تخصصی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ارائه نماید. موارد خاص با ذکر دلایل توجیهی از طرف گروه و دانشگاه توسط سازمان امور دانشجویان مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

۴) به هنگام معرفی از طرف دانشگاه از شروع به تحصیل متقاضی بیش از سه سال نگذشته باشد.

تبصره ۲: حداکثر مدت زمان جهت ارائه روادید و خروج از کشور و دوره کوتاه مدت تحقیقاتی خارج از کشور از زمان شروع به تحصیل ۴۸ ماه می باشد و دوره فرصت تحقیقاتی جزء سنوات تحصیلی مجاز دوره دکتری محسوب می شود.

تبصره ۳: تاریخ شروع فرصت تحقیقاتی داخل حداکثر تا ۴۸ ماه پس از زمان شروع به تحصیل با رعایت سقف سنوات مجاز تحصیلی قابل اقدام می باشد.

تبصره ۴: در صورت استفاده از مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی با تایید دانشگاه محل تحصیل، مدت مذکور قابل احتساب می باشد.

۵) برای فرصت تحقیقاتی خارج در کشورهای انگلیسی زبان ارائه گواهی معتبر مبنی بر احراز حداقل حدنصاب ۵۰ درصد از نمره زبان یکی از آزمون های MSRT، TOFEL، IELTS یا TOLIMO یا معادل آن از آزمون های معتبر دیگر به تشخیص اداره کل بورس احراز شده باشد.

تبصره ۵: برای متقاضیان فرصت تحقیقاتی خارج در کشورهای غیرانگلیسی زبان، مدرک معتبر زبان آکادمیک موسسات آن کشور به تشخیص اداره کل بورس قابل قبول است.

تبصره ۶: چنانچه گواهی مذکور در طول دوره دکتری معتبر باشد، قابل قبول است.

تبصره ۷: برای متقاضیان فرصت تحقیقاتی داخل کشور، احراز حدنصاب نمره زبان معتبر برای گذراندن آزمون جامع با نظر دانشگاه محل تحصیل بلامانع است.

تبصره ۸: با توجه به محدودیت سهمیه ای دانشگاه ها، در شرایط مساوی اولویت اعزام با دانشجویانی است که به تشخیص دانشگاه از سوابق علمی پژوهشی بهتری برخوردارند.

تبصره ۹: استاد راهنما و مشاور رساله نمی تواند به عنوان استاد راهنمای فرصت داخل دانشجو انتخاب شود.

- تبصره ۱۰:** حداکثر زمان تشکیل پرونده برای متقاضیان خارج از کشور ۳۶ ماه و برای متقاضیان داخل کشور ۴۲ ماه از زمان شروع به تحصیل می‌باشد (مربوط به تحصیلی بدون احتساب در سنوات جزو مدت مجاز تشکیل پرونده محسوب نمی‌شود).
- تبصره ۱۱:** پس از تشکیل پرونده و صدور نامه حمایت مالی لاتین توسط وزارت، دانشجو تا پایان ۴۸ ماه از شروع تحصیل، فرصت دارد جهت اخذ روادید و خروج از کشور اقدام نماید.
- تبصره ۱۲:** پس از موافقت قطعی دانشگاه مبدأ، کلیه مدارک فرصت بایستی توسط دانشجو در سامانه سجاد وزارت عتف، بارگذاری شود.
- تبصره ۱۳:** ثبت نام و اخذ واحد رساله در نیم‌سال‌هایی که دانشجو در فرصت تحقیقاتی داخل/خارج به سر می‌برد، الزامی است.
- تبصره ۱۴:** کلیه مکاتبات در خصوص پذیرش، گزارش اختتام و تقاضای تمدید فرصت بایستی از طریق معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام پذیرد. لذا دانشکده‌ها از انجام هر گونه مکاتبات جهت اخذ پذیرش با دانشگاه‌ها و مؤسسات خودداری نمایند.

ماده ۲: روند اجرایی

- دانشگاه باید ضمن رعایت کلیه مواد شیوه‌نامه و طی مراحل زیر مدارک مورد نیاز برای اعزام متقاضیان فرصت تحقیقاتی را تهیه و به اداره کل بورس ارسال کنند:
- ۱) کاربرگ اطلاعات مربوط به کلیه دانشجویان متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی تکمیل و همراه با معرفی‌نامه معاونت آموزشی یا پژوهشی دانشگاه در اول و پانزدهم هر ماه از طریق نماینده دانشگاه به اداره کل بورس ارسال گردد.
 - ۲) از دانشجویان منتخب تعهد محضری که در آن علاوه بر ضرورت عمل به تعهدات مربوط به آموزش رایگان، خدمت نظام وظیفه و استفاده از بورس تحصیلی، انجام خدمت در داخل کشور به مدت دو برابر مدت زمان استفاده شده از فرصت مطالعاتی ذکر شده باشد، به تشخیص دفتر حقوقی سازمان اخذ شود.
 - تبصره ۱:** اسناد تعهد ماخوذه بایستی توسط دفتر حقوقی سازمان مورد تایید قرار گیرد.
 - تبصره ۲:** برای فرصت تحقیقاتی داخل یک نفر ضامن و برای فرصت تحقیقاتی خارج سه نفر ضامن طبق شرایط ضامنین (تبصره ۹ ماده ۲) الزامی می‌باشد.
 - تبصره ۳:** سپردن وثیقه ملکی برای فرصت تحقیقاتی خارج از کشور وفق مقررات دفتر حقوقی سازمان بلامانع است.
 - ۳) نامه‌های لازم برای وزارت امور خارجه و حمایت مالی، از اداره کل بورس دریافت می‌شود. کلیه این نامه‌ها از طرف اداره کل بورس به دانشگاه محل تحصیل دانشجویان از طریق نمایندگان دانشگاه‌ها ارسال خواهد شد و تحویل نامه‌ها به دانشجویان امکان‌پذیر نیست.
 - تبصره ۴:** نامه معرفی به بانک به منظور دریافت ارز پس از اخذ روادید و با مراجعه دانشجو به امور مالی سازمان و نامه اخذ مجوز خروج از کشور به اداره وظیفه عمومی از اداره کل امور دانشجویان داخل دریافت شود.
 - تبصره ۵:** مدارک مورد نیاز برای کلیه دانشجویان (متقاضی خارج از کشور و یا داخل کشور) به شرح ذیل می‌باشد:
 - ۱) اصل پذیرش تحصیلی با سربرگ دانشگاه مقصد با ذکر دقیق تاریخ (ماه و سال) پذیرش در متن نامه مذکور
 - ۲) تعهدنامه محضری به همراه احکام کارگزینی برابر اصل شده ضامنین یا تعهد محضری وثیقه ملکی
 - ۳) تکمیل کاربرگ اطلاعات دانشجو (به فارسی) (فرم شماره ۱۰۱)
 - ۴) تکمیل کاربرگ تعهدنامه استرداد اضافه دریافتی ارز و ریال (فرم شماره ۱۰۳)
 - ۵) تکمیل فرم ۱۰۵ (فرایند اداری فرصت تحقیقاتی کوتاه‌مدت ۶ ماهه داخل/خارج دانشجویان دکتری)
 - ۶) تصویر صفحات شناسنامه و کارت ملی دانشجو
 - ۷) تصویر کارنامه نمره زبان انگلیسی از مراجع معتبر با تاریخ اعتبار برای فرصت داخل/خارج (تاییدیه قابل قبول نیست)
 - ۸) تصویر حکم بورس برای دانشجویان بورسیه وزارت عتف (در صورت عدم ارائه حکم بورس، در کاربرگ اطلاعات دانشجو گزینه غیربورسیه انتخاب گردد).
 - ۹) تکمیل فرم ۱۰۶ (طرح پیشنهاد فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت داخل/خارج کشور)

تبصره ۶: دانشجویان دانشجویان اعزام به خارج علاوه بر مدارک بند الف مدارک ذیل را نیز بایستی ارائه نمایند.

(۱) تصویر صفحه اول گذرنامه

(۲) تکمیل کاربرگ اطلاعات مربوط به گذرنامه (فرم شماره ۱۰۲)

(۳) تکمیل کاربرگ خروج از کشور و تحویل آن به حراست دانشگاه

(۴) تکمیل کاربرگ دلایل توجیهی (برای کشورهای آمریکا و کانادا)

تبصره ۷: استاد راهنمای فرصت داخل بایستی شرایط پذیرش دانشجوی دکتری طبق شیوه نامه دکتری (داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی و دانش آموخته کردن حداقل سه دانشجوی کارشناسی ارشد) را داشته باشد.

تبصره ۸: دانشجو بایستی کلیه مستندات/مدارک بندهای فوق به استثناء تعهدنامه محضری را به دانشکده تحویل نماید.

تبصره ۹: شرایط ضامنین به شرح زیر می باشد:

(۱) کارمند رسمی قطعی دولت و نهادهای عمومی غیردولتی از قبیل شهرداری ها و نیز نهادهای مامور به خدمات عمومی از قبیل سازمان تامین اجتماعی و هلال احمر و غیره باشند.

(۲) کارکنان شرکت های سهامی عام از قبیل تمامی بانک های خصوصی و دولتی مشروط بر اینکه خالص دریافتی حقوق و مزایای آنها برحسب آخرین حکم کارگزینی حداقل ۱/۲۰ مبلغ وثیقه مربوطه باشد.

(۳) وکلای دادگستری، پزشکان و مهندسان عضو سازمان نظام مهندسی، کارشناسان رسمی دادگستری، حسابداران رسمی که دارای پروانه کار معتبر در زمان ارائه باشند.

(۳) دارندگان مشاغل آزاد از قبیل تجار و کسبه با ارائه پروانه کسب معتبر مشروط بر اینکه به تشخیص دفتر حقوقی موسسات، توان پرداخت خسارت را داشته باشند.

(۴) بازنشستگان کشوری و نهادهای عمومی با ارائه گواهی کسر از حقوق به مبلغ ۱/۲۵ هزینه هایی که مقرر است در روز معرفی برای دانشجو انجام شود، مشروط بر اینکه از بستگان درجه اول و دوم دانشجو باشند.

(۵) درخصوص کارکنان و بازنشستگان نیروهای مسلح پذیرش ضمانت موکول به معرفی نهاد مربوطه است.

(۶) طلاب حوزه علمیه و روحانیون با گواهی مرکز مدیریت حوزه علمیه شهر مربوطه.

(۷) کارکنان شرکت هایی غیر از شرکت های سهامی عام و بیمه شدگان تامین اجتماعی و همچنین کشاورزان در صورتی که حداقل یکی از ضامنین بستگان درجه اول و دوم دانشجو باشند.

(۸) کارکنان رسمی و اعضای هیئت علمی رسمی دانشگاه های غیرانتفاعی. در صورت رسمی نبودن صرفا برای بستگان درجه اول مورد قبول است.

(۹) غیر از موارد فوق در صورت تایید ضمانت توسط دفتر حقوقی دانشگاه و یا موسسات، ضمانت مورد قبول خواهد بود.

تبصره ۱۰: برای آزادسازی مدارک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد، برای هر مقطع مبلغ ۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال در سند تعهد قید گردد.

تبصره ۱۱: مبلغ تعهد هزینه فرصت تحقیقاتی خارج برای دانشجویان بورسیه و غیربورسیه ۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و مبلغ تعهد فرصت تحقیقاتی داخل ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد. توصیه می شود سند تعهد تحت عنوان تعهد دانشجویی تنظیم گردد.

تبصره ۱۲: پاسخ نامه ها از وزارت شامل نامه لاتین مبنی بر حمایت مالی و نامه های آزادسازی مدرک تحصیلی از طریق نماینده دانشگاه از وزارت عتف به دانشگاه ارسال می شود.

تبصره ۱۳: در صورتی که دانشجو پس از ارسال مدارک به هر دلیلی موفق به استفاده از فرصت کوتاه مدت تحقیقاتی نشود، باید انصراف خود را به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام نماید تا پس از تایید، مراحل لغو سند تعهد انجام شود.

تبصره ۱۴: پس از دریافت نامه حمایت مالی، چنانچه به هر دلیلی تاریخ خروج از کشور تغییر یابد، لازم است فرم ۱۰۱ و نامه دانشگاه مقصد، اصلاح شده و نامه حمایت مالی قبلی ضمیمه درخواست جدید با تایید استاد راهنما و معاون دانشکده گردد و به همراه صورت جلسه تایید شده، مجددا با معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه مکاتبه گردد.

تبصره ۱۵: متقاضیان استفاده از فرصت خارج پس از دریافت نامه حمایت مالی، بایستی تصویر گذرنامه، ویزا، بلیط و فرم تکمیل شده شماره ۱۰۳ با قید شماره حساب را به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تحویل نمایند. مدارک فوق از سوی دانشگاه به سازمان امور دانشجویان ارسال شده و دانشجو می‌تواند با مراجعه به سازمان امور دانشجویان، نامه‌های معرفی به بانک جهت دریافت کمک هزینه را دریافت نمایند.

ماده ۳: مزایا

پرداخت هزینه‌ها و سایر مزایای دانشجویان منتخب بر اساس موارد مندرج در آیین‌نامه، به نحو زیر صورت خواهد گرفت:

(۱) به دانشجویان بورسیه حواله دریافت شش ماه مقرر ارزی، به میزان مصوبات هیئت محترم وزیران به انضمام کمک هزینه ریالی بابت جبران بخشی از هزینه بلیط رفت و برگشت و بیمه که از طرف شورای مرکزی بورس تعیین می‌شود، پرداخت خواهد شد. لازم به ذکر است که معادل ریالی مقرر ارزی از جانب سازمان به بانک کارگزار تسلیم می‌شود.

تبصره ۱: ارائه لاشه بلیط رفت و برگشت و گواهی جهت تسویه حساب کمک هزینه ریالی الزامی است.

(۲) به دانشجویان غیربورسیه حواله دریافت شش ماه مقرر ارزی (به شرح بند ۱)، به علاوه ۵۰ درصد معادل ریالی مقرر ارزی به نرخ رسمی و ۵۰ درصد کمک هزینه‌های ریالی (به شرح بند ۱) پرداخت می‌شود.

(۳) کمک هزینه پژوهش و هزینه خوابگاه برای اعزام دانشجویان دکتری به فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت در داخل کشور، به منظور تامین بخشی از هزینه‌های تحقیقات و خوابگاه وی، همه ساله (به تفکیک برای دانشجویان بورسیه و غیربورسیه) با تصویب شورای مرکزی بورس تعیین و با ارائه گواهی از دانشگاه محل تحصیل، از سوی اداره کل بورس به دانشگاه یا موسسه محل انجام تحقیقات پرداخت می‌گردد.

تبصره ۲: در طول مدت استفاده دانشجو از فرصت تحقیقاتی داخل در هر شهر غیر از محل تحصیل وی، مقرر ریالی طبق حکم ویژه فرصت تحقیقاتی بر مبنای مقرر بورس موسسه محل تحقیق پرداخت می‌شود. در صورتی که دانشگاه محل تحصیل، دانشگاهی غیر از محل تحقیق اما در همان شهر باشد، تنها ۵۰ درصد مقرر ریالی قابل پرداخت است.

تبصره ۳: مقرر برای محل تحقیقاتی که در لیست مقرر دانشجویان بورسیه وزارت نباشد به میزان مقرر مندرج در لیست مقرر دانشجویان بورسیه وزارت در همان شهر یا استان محل تحقیق پرداخت می‌شود.

تبصره ۴: در صورتی که محل انجام تحقیقات داخل کشور از میان موسسات غیروابسته به وزارت باشد، موافقت دانشگاه محل تحصیل در مورد واریز مبلغ کمک هزینه پژوهشی به حساب موسسه محل تحقیق الزامی است.

تبصره ۵: در صورتی که استفاده از دوره فرصت تحقیقاتی کوتاه‌مدت خارج از کشور دانشجو منجر به چاپ مقاله مشترک با استاد میزبان خارج از کشور شود و در صورتی که مجله بر مبنای سطح‌بندی JCR دارای رتبه Q1 باشد، مبلغ ۲۰ میلیون ریال به‌عنوان تشویقی به دانشجو تعلق خواهد گرفت.

ماده ۴: تمدید و تسویه حساب

(۱) دانشجویان موظف هستند پس از بازگشت از فرصت تحقیقاتی ضمن اعلام مراجعت، گزارش کاملی از فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی خود را که به تایید استاد راهنما رسیده باشد، به دانشگاه ارائه نمایند. ارائه خلاصه گزارش فرصت تحقیقاتی تایید شده به اداره کل بورس نیز برای تسویه حساب نهایی الزامی است.

تبصره ۱: جهت تسویه حساب فرصت داخل، گزارش تحقیقات انجام شده توسط دانشجو پس از تایید استاد راهنمای فرصت و نامه دانشگاه یا موسسه محل انجام فرصت داخل به دانشگاه مبدا (محل تحصیل دانشجو) ارسال شود.

تبصره ۲: جهت تسویه حساب فرصت خارج، گزارش و تایید تحقیقات انجام شده از استاد راهنمای فرصت خارج از کشور، بلیط رفت و برگشت، رسید پرداخت بیمه، تصویر ویزا و گذرنامه با مهر ورود و خروج به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه شود.

تبصره ۳: گزارش فرصت داخل/خارج در قالب فرم ۱۰۷ پس از وصول از دانشگاه/موسسه مقصد جهت تایید استاد راهنمای رساله، گروه و دانشکده ارسال خواهد شد.

(۲) دانشجوی موظف است در صورت انجام تحقیقات کمتر از شش ماه، به تشخیص اداره کل بورس با اداره کل امور مالی سازمان مبالغ اضافی دریافتی را تسویه نماید.

تبصره ۴: ملاک عمل جهت تسویه حساب فرصت خارج از کشور مدت اقامت دانشجوی در محل تحقیق و برای فرصت کوتاه مدت داخل مدت اقامت در دانشگاه محل تحقیق می باشد.

(۳) دانشجویان موظف هستند پس از پایان دوره تحقیقات حداکثر ظرف شش ماه به کشور مراجعت نمایند در غیر اینصورت نسبت به استرداد هزینه های انجام شده و خسارات وارده طبق تعهد مآخوذه اقدام می شود.

تبصره ۵: در صورت تمدید دوره تحصیلی دانشجوی برای نیمسال نهم، این مدت بدون پرداخت هزینه تا یک سال با رعایت سقف سنوات مجاز تحصیلی قابل افزایش است.

تبصره ۶: هزینه های تمدید فرصت مطالعاتی، به صورت ریالی و ارزی بعد از بازگشت دانشجوی به کشور به نرخ روز بازگشت محاسبه و پرداخت آن منوط به موافقت اداره کل بورس با تمدید فرصت و نیز تخصیص بودجه لازم است.

(۵) چنانچه دانشجوی بورسیه تحقیقاتی به هر دلیل و به تشخیص اداره کل بورس در مهلت مقرر موفق به دریافت هزینه های تحقیقاتی استحقاقی نگردد و به ایران مراجعت کند، معادل ریالی معوقه های ارزی وی در ایران به نرخ رسمی ارز تاریخ مراجعت در صورت وجود اعتبار قابل پرداخت است.

تبصره ۷: پرداخت هزینه های پیش بینی نشده و غیرمترقبه با تصویب شورای مرکزی بورس بلامانع است.

۶- دانشجوی موظف است در طول فرصت کوتاه مدت تحقیقاتی به طور تمام وقت، بر مبنای موضوع رساله خود به پژوهش بپردازد. در صورت عدم رعایت این تکلیف و مبادرت به امور غیرپژوهشی حمایت مالی وی قطع شده و مکلف به استرداد وجوه دریافتی و پرداخت خسارت با تشخیص اداره کل بورس خواهد بود.

۷- دانشجوی موظف است پس از اتمام فرصت کوتاه مدت پژوهشی، بی وقفه به دانشگاه محل تحصیل خود مراجعت و ضمن معرفی خویش، گزارش جامعی از فعالیت های پژوهشی و نتایج آن ارائه و به تایید استاد راهنما و موسسه محل تحصیل برساند و پس از تایید به اداره بورس ارسال خواهد شد.

۸- با توجه به متفاوت بودن ماهیت تعهد خدمت ناشی از فرصت تحقیقاتی با تعهد آموزش رایگان، لذا دانشجویان طبق تعهد و تضمین محضری که سپرده اند موظفند پس از اتمام فرصت تحقیقاتی به کشور مراجعت و دو برابر مدت استفاده از فرصت مذکور را پس از فارغ التحصیلی مطابق ضوابط، در داخل کشور خدمت نمایند. ضمناً فعالیت های پژوهشی از قبیل دستیاری پژوهشی یا گذراندن دوره پساکتری داخل با تایید دانشگاه نیز به منزله انجام تعهدات محسوب می شود. در غیر اینصورت وفق سند تعهد مآخوذه و قوانین و مقررات حاکم، اقدام قانونی صورت می پذیرد.

۹- مزایای مندرج در این دستورالعمل امتیاز اعطایی سازمان بوده و صرفاً در صورت تامین اعتبار قابل پرداخت می باشد.

۱۰- نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل، توسط سازمان امور دانشجویان با اعزام نمایندگان خود به دانشگاه ها و پژوهشگاه ها انجام خواهد شد.

ماده ۵:

این دستورالعمل مشتمل بر ۵ ماده و ۴۱ تبصره در جلسه ۷۴۳ هیئت رئیسه دانشگاه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۲ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.